

Beretning

1. Projektets titel

Anvendelse af prognoser i landmandens planlægning og budgetlægning

2. Projektperiode

Projektstart: Januar 2011 Projektafslutning: December 2011

3. Projektets udbytte og effekt, formål og projektforløbet

Projektets udbytte og effekt:

I projektperioden vurderes det, at pris-, rente- og indkomstprognoser har bidraget til at forbedre landmandens beslutningsgrundlag og herunder rådgivernes og de finansielle samarbejdspartneres muligheder for at forbedre rådgivningen til den enkelte landmand ud fra et opdateret relativt perspektiv. Det vurderes således, at de faktiske indkomstprognoser i projektperioden har været fundamentet for at diskutere styrker og svagheder på den enkelte landbrugsvirksomhed på trods af mindre gode økonomiske resultater. Opdaterede og let tilgængelige pris- og renteprognoser er en forudsætning for en mere realistisk budgetlægning og en bedre økonomi- og risikostyring.

Projektet har endvidere bidraget med en mere systematisk og ensartet udførelse af prognoserne og de økonomiske analyser og herunder tillige en mere ensartet og systematisk præsentation og formidling både via landmandens og rådgivernes værktøjer samt LandbrugsInfo.dk. Den systematiske og ensartede tilgang vurderes at bidrage til en mere realistisk budgetlægning og investeringsplanlægning samt en bedre økonomi- og risikostyring samt et bedre fundament for at diskutere styrker og svagheder på den enkelte landbrugsvirksomhed.

Analysen vedr. vurdering af niveau for jordpris har haft en stabiliserende effekt på den finansielle sektor og revisorernes ejendomsvurderinger. Ejendomsmarkedet for landbrugsejendomme har i en periode ikke kunnet give et retvisende billede af landbrugsejendommenes faktiske værdi, hvorfor det var nødvendigt at bidrage med en vurdering, som både landmændene og de finansielle samarbejdspartnere og herunder Finanstilsynet kan have tillid til.

Analyserne vedr. spredning og vandring og den afledte forståelse har bidraget med væsentlig forståelse af nuancerne i erhvervets økonomiske udfordringer og vurderes at få betydning for rådgivernes og derfor også landmændenes økonomiske adfærd. Samtidig bidrager analyserne til, at finansielle samarbejdspartnere kan opnå en mere nuanceret tilgang til landbrugserhvervet.

Analysen vedr. sammenhængen mellem renter, priser på svinekød og korn skal ses i sammenhæng med analysen "Ingen sammenhæng mellem korn- og svineprisen" fra 2010, og har bidraget med væsentlig forståelse af svineproducenternes nyere udfordringer ift. risikostyring og -afdækning.

For alle fire analysers vedkommende gælder tillige, at de indgår som dialogværktøjer i rådgivernes dialog med landmændene i forbindelse med udvikling, effektivisering og risikostyring af deres respektive bedrifter.

Projektet formål:

Projektets formål er at udarbejde og inddrage indtjenings-, pris- og renteprognoser på 2-4 års sigt og gøre dem til aktive værktøjer i budgetlægning og planlægning af produktionen. Det skal forbedre den enkelte landmands indtjening ved at tilvejebringe et bedre grundlag at træffe drifts-, finansierings- og investeringsmæssige beslutninger på.

Endvidere formidles økonomiske analyser af mere overordnet karakter, herunder hvordan skiftende betingelser omkring markedsforhold for både produkter og indsatsfaktorer samt finansielle forhold påvirker den enkelte landbrugsvirksomhed. Analyserne skal bruges som baggrund for løbende opdatering af prognoserne og forventes særskilt at bidrage til større bevidsthed om, hvordan markederne har direkte betydning for landbrugsvirksomhedens styrker og svagheder og herved forbedre økonomien på den enkelte bedrift.

Projektets faglige forløb:

Opdaterede pris-, rente- og indkomstprognoser er udarbejdet fire gange i løbet af 2011 og publiceret parallelt på fondssiden (www.vfl.dk > Om Videntcentret > Støtte af afgiftsfonde) og LandbrugsInfo. Under udarbejdelse af prognoserne er der udviklet, kvalitetssikret og anvendt værktøjer og modeller, som har til formål så præcist som muligt at opstille forudsætninger og fremkomme med en gennemarbejdet vurdering af udsigterne for landbrugets indkomstudvikling. Som en del af projektet har det været hensigten at inddrage relevant viden desangående fra en række centrale aktører i landbruget, herunder Landbrug & Fødevarer, fødevarevirksomheder, fødevareanalytikere og produktionsøkonomer på VFL. De opdaterede forventninger er overført til landmandens og rådgivernes værktøjer til budgetlægning, økonomistyring og investeringsberegninger.

I løbet af 2011 er der derudover lavet fire omfattende økonomiske analyser:

- Voksende spredning i landbrugets indtjening.
Det er blevet stadig vanskeligere at analysere, fortolke og formidle landbrugsvirksomheders præstationer, da der er sket en voldsom polarisering af resultaterne de seneste 5-7. Analysen vurderer årsager og konsekvenser for landmænd, rådgivere og samarbejdspartnere.
- Vandringsanalyse – landbrugets bedste tredjedel.
Analysen er en opfølgning på spredningsanalysen, hvor der fokuseres på den bedste tredjedel; performance og karakteristika til inspiration for landmænd og konsulenter samt opkvalificering af samarbejdspartneres vurdering af den enkelte landmand og erhvervet som helhed.
- Vurdering af niveau for jordpris.
Analysen har til hensigt at strømline vurderingskriterierne for prisfastsættelse af jord. Behovet herfor skyldes dels, at aktiviteten på ejendomsmarkedet har været udsat for en drastisk nedgang, så markedet ikke på troværdig vis har kunnet angive retning og niveauer for jordpriserne, og dels har opgørelsesprincipperne været genstand for lokale variationer.
- Sammenhæng mellem renter, priser på svinekød og korn.
De seneste 10-15 år har markedsbevægelserne ændret karakter. Analysen belyser de nye tilstande på råvaremarkederne og de finansielle markeder og afliver vanetænkning og myter vedr. tidligere gældende sammenhænge for at anskueliggøre udfordringerne i forbindelse med risikostyring.

For alle fire analyser gælder det, at temaerne er udvalgt med henblik på at forklare og forstå og herunder vise nuancerne i erhvervets økonomiske udfordringer.

4. Formidling og vidensdeling vedr. projektet

De ovennævnte analyser, rapporter og notater vedr. pris-, rente- og indkomstprognoser, spredning, vanding, jordpriser og produktsammenhænge er alle publiceret på fondssiden og Landbrugsinfo.dk og har været omtalt i såvel landbrugsmedier som øvrige medier.

Indkomstprognoserne er publiceret parallelt fire gange i løbet af 2011, og er herudover præsenteret på de fire store kongresser; Plantekongressen, Kvægkongressen og Svinekongressen samt Økonomikongressen. Derudover indgår såvel prognoserne som de øvrige analyser og notater som et vigtigt element i en omfattende række af præsentationer over for landmænd, landbrugskonsulenter og landbrugets samarbejdspartnere (f.eks. finansiell sektor og leverandører), i forbindelse med såvel lokale som nationale arrangementer. Ifm. publicering og præsentation af samtlige prognoser og analyser har det været vigtigt at italesætte de afledte effekter for den enkelte landmand, og vi oplever, at både prognoserne og de økonomiske analyser har bidraget væsentligt til at sætte fokus på både økonomiske udfordringer og muligheder for den enkelte landmand og erhvervet generelt.

5. Projektansvarlig

Klaus Kaiser, tlf. 8740 5175, e-mail: kak@vfl.dk
